

Izšla vsak dan, ud ob nedeljah in praznikih, srijaj. — Uredništvo: ulica sv. Franciska Aškeškega št. 20, I. nadstropje. — Depisti naj se pošiljajo uredništvu. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopolni se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lesnik komoredij lista Edinosti. — Tisk tiskarna Edinost. — Naročnina: ena na mesec L 3.—, pol leta L 18.— in celo leto L 35.—. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Politično društvo „Edinost“

Odbor vabi na

Izredni občni zbor

ki se bo vršil

jutri, v nedeljo, 18. jan. 1920, ob 10 dopoldne v veliki dvorani Narodnega doma v Trstu

z naslednjim dnevnim redom:

1. Naše šolske razmere in zahteve.
2. Izprememba pravil glede članarine.
3. Slučajnosti.

ODBOR.

Iz Jugoslavije.

Valutno vprašanje.

BELGRAD, 10. Dr. Luginja je ministrskemu predsedniku Ljubi Davidoviću poslal poziv, da naj se krona in dinar zamenjata v razmerju 1 : 1 v istem zmislu, kakor je to zahtevala konferenca Jug. dem. stranke 2. januarja t. l. v Ljubljani. Stvar je vzbudila veliko pozornost v Belgradu, to pa zaradi tega, ker je s tem prišlo do zloma v opozicijskem bloku med radikali in pristaši Narodnega kluba. Radikalci namreč z vso verno branijo relacijo 1 : 4 in očitajo finančnemu ministru Veljkoviću, da je napram kronskim interesom preveč popustljiv.

BELGRAD, 11. V vodilnih političnih krogih je v zadnjem trenutku nastal glede rešitve valutnega vprašanja kompromisni predlog, ki sprejema Veljkovićev načrt z nekaterimi formalnimi modifikacijami. Bistvene točke tega kompromisnega predloga so sledeče: Reorganizirana Narodna banka naj pogoje stare krone izprometa s tem, da jih zamenja z novo kronsko novčanic. Ker takih novčanic še ni natisnjenih, naj se za sedaj uporabi v to svrhu novo natisnjeni državni dinarji, ki se morajo s posebnim natisom na obeh straneh označiti kot krona in sicer, ker takih novčanic še ni dovolj natisnjenih, naj bi se natisnili, kakor po Veljkovićevem načrtu na vsako tako dinarsko novčanic večkrat iznos v kronah. Poleg kronskih novčanic naj bi izdajala Narodna banka dinarske novčanic. V garancijo novih bankovcev (kronskih in dinarskih) bo dala država Narodni banki državne bono. Na ta način prevzame država jamstvo za izmenjavo nove krone. Ta državna garancija bo podprta zlasti s tem, da se zastavi del državnih šum, katerih čisti dohodek bo deloma služil v sukcesivno kritje novčanic narodne banke. Dosedanje kritje Narodne banke bo služilo tudi kot kritje za nove kronске in dinarske novčanic. Razmerje med novo krono in nje zlato podlago ostane za sedaj nerešeno. Reši je šele parlament. Istotako naj parlament določi zlato podlago za dinar. Sedanja zlata podlaga starega dinarja se do tedaj suspendira. Tudi nadalje pa ostane v veljavi za razmerje med krono in dinarjem sedaj obstoječa službena relacija 4 : 1. Vsakdo sme plačevati pri državnih blagajnah v kronah ali dinarjih po tem kurzu. Državna plačila, zlasti uradnikom se izvrše radi zadržanja sedanjih tržnih cen v vsem starem ozemlju krone izključno v novih kronskih novčanicah. Mali kronski bankovci, ki danes večinoma imajo manjši vlogi drobiža, se v najkrajšem času nadomeste z novim papirnim novcem.

BELGRAD, 11. V političnih krogih se z vso trdovratnostjo zatrjuje, da je toliko kakor gotovo, da se bodo zamenjale krone za dinarje ali pari in ne v razmerju 1 : 4. Stare bančne dinarje bo na to država kupovala, odnosno na primeren način odškodovala njih posestnike.

BELGRAD, 11. Danes dopoldne in popoldne je imel ministrski svet sejo, na kateri se je bavil z valutnim vprašanjem. Jutri popoldne se bo na seji nadaljevala razprava o valutnem vprašanju.

BELGRAD, 11. O rešitvi valutnega vprašanja kroji po Belgradu različne vesti. Danes se je držala vest, da se bo krona zamenjala z državnim dinarjem ali pari. Posestniki starih državnih dinarjev bodo dobili zanje po tri do štiri nove državne dinarje. V drugih političnih krogih pa se trdi, da opusti vlada za sedaj vsako sklepanje glede relacije, ampak da izvede samo najnujnejše posledice valutnega vprašanja, to je izmenjavo avstrijskih kron, določitev relacije pa da ne prepušča parlamentu. Vlada krogi se drže vrlo rezervirano, tako da vlada popolnoma neorjantiranost. Ponovni glasovi, da bi bil dr. Kramer radi svojega stališča v valutnem vprašanju demisijski, se dementira. — Druge informacije o valutnem vprašanju pa pravijo, da

kriza v ministertvu, ki jo je izzvalo to vprašanje, ne le obstoja, ampak da se celo poostreje. Glavni Veljkovićev protivnik da je minister dr. Kramer, ki zastopa izmenjavo 1 : 1. On da je prinesel iz Slovenije uverjenje, da bi došel njegov prestiž v nasprotnem slučaju v Sloveniji v nevarnost. Vseled tega svojega stališča bi moral izjaviti posledice in podati demisijo. Njegov odstop bi potegnil za seboj še enega ali dva ministra. — Belgradu se govori, da so desetdinarski bankovci že opremljeni z natisom »40 kron«. Ako bi Veljković v svojem načrtu popustil, bilo bi na ta način za nekaj milijonov novčanic neratnih. Zato da se je minister dr. Veljković odločil, da izstopi iz kabineta, ako se vprašanje ne bi rešilo po njegovem problemu.

ZAGREB, 11. Minister Pribečević je izjavil sotrudniku »Riječ«, da so vsi glasovi o kabinetski krizi izmišljeni. O krizi ni in ne more biti govora, ker valutno vprašanje še ni došlo do rešitve in se bo o razmerju dinarja napram kroni šele razpravljalo v eni prihodnjih ministrskih sej.

Prestolonaslednik ostane še nadalje na Francoskem.

BELGRAD, 14. Iz Pariza poročajo, da bo prestolonaslednik regent Aleksander še nekaj časa ostal na Francoskem. Dan odpotovanja še ni določen. Tudi ministra Stojanović in Drašković sta svoje odpotovanje odgodila za nekaj dni.

Jadranska konferenca in prestolonaslednik.

BELGRAD, 14. »Politika« javlja: V naših uradnih krogih se trdi, da ostane prestolonaslednik regent Aleksander v Franciji po vsej priliki do konca tega meseca, ker hoče biti v Parizu, ko se bo začela jadranska konferenca.

K jadranskemu vprašanju.

BELGRAD, 14. Po glasovih ki prihajajo iz Pariza, bosta Reka in Zadar svobodni mesti pod protektoratom Jugoslavije, Vis pa bi bil diplomatski zastopan po Jugoslaviji, toda nevtaliziran.

Izmišljene vesti o ministrski krizi.

BELGRAD, 11. Vest o namišljenem odstopu ministra Kristana po socialistih je popolnoma neosnovana. Niti Kristan, niti dr. Kramer ne mislita na ostavko.

Poizkus sestave koncentracijskega kabineta?

BELGRAD, 14. (JDS) V zvezi s povratkom dr. Vesnića iz Pariza, se vzdržuje vest, da se bo Vesnić pogajal z radikali, da vstopijo v vlado in se tako mogoče sestavi koncentracijski kabinet. Govori se pa, da bodo radikali in na čelu jim Stojan Protić odbili tudi ta poizkus zblizanja, kakor so odbili svoj čas Pašićev poizkus.

Ustavotvorni odsek.

BELGRAD, 14. »Politika« javlja: Početkom tega meseca se osnuje ustavotvorni odsek, ki bo imel nalogo, pripraviti novo ustavo in sploh vse, kar je potrebno za konstituantno. V ta odsek vstopi 11 članov iz vladnih skupin, isto število se ponudi članom opozicijskega bloka. Razen tega vstopita v odsek dr. Draža Pavlović in dr. Josip Smolčić kot narodna poslanca izven strank. Člani ustavotvornega odseka bodo morali izvoliti izvedence za javno in državno upravo. Kakor se glase zadnje vesti, so radikali pripravljeni, vstopiti v ta ustavni odsek. Naloga ministrskega predsednika Davidovića je sedaj, da se sporazumi s Protićem.

Vprašanje starostne zagrebnih sokolskih društev rešeno.

ZAGREB, 15. Kakor znano, bi se imela vršiti med kandidati dr. Lazo Popovićem, dr. Mazzuro in Milanom Marjanovićem ožja volitev. Sedaj pa je odstopil dr. Popović in istotako tudi Marjanović od kandidature, vsled česar je ostal dr. Mazzura brez protikandidata in je zavezo na ta način smatrati za rešeno. Za podstarost je bil izbran dr. Dečak, ki pa mesta ne sprejme. Zato je bil izvoljen za prvega podstarosta dr. Srdjan Budisavljević, za drugega pa dr. Bučar. Imela so se popolniti tudi tri odborniška mesta, ker pri zadnji volitvi trije odborniki niso dobili nadpolovične večine. Skupščina je sprejela radi tega v odbor ono trojico, ki je pri zadnjih volitvah dobila največ glasov.

Hujskajoči D'Annunzijevi častniki.

SPLIT, 14. V Korčulo sta 6. januarja dospela dva D'Annunzijeva častnika, en major in en poročnik. Italijani so bili obveščeni o njihovi prihodu in so ju sprejeli v pristanišču. Ko sta se prijavila mestni komandi, so ju odvedli v italijansko društvo »Circolo di Lettura«. Tam so imeli več govorov. D'Annunzijev poročnik je dejal, da morajo Italijani biti složni in preverjeni, da bo Korčula rešena. Ako bi konferenca

prisodila Korčulo Jugoslaviji ter bi redovita vojska zapustila Ostrov, bi prišle takoj prostovoljske čete v zameno. Dodal je, da brez krvi ne bo prepuščen noben pedenji zaposedene dalmatinske zemlje, in se pozival na zakletev D'Annunzija in Milla. Sam se je zaklel pri prahu padlih Italijanov in naposled pozval prisotne, naj se zakolnejo, da se bodo uprli eventualni jugoslovenski okupaciji. Dostavil je, da ne sme nihče verjeti Scialoj ali Nitiju, še manj pa poslušati ju. Ta dva D'Annunzijeve odposlanca sta bila tudi v Drnišu, Kninu in Šibeniku. S Korčulo sta odšla na Hvar in Vis. V Korčuli so zbrali 50 prostovoljcev in jih oborožili, da prevzamejo oblast, ako bi odšla redna vojska. Ti prostovoljci so se ponovno zakleli priču D'Annunzijevih častnikov.

Iz češkoslovaške.

Zidje v češkoslovaški.

PRAGA, 14. Kako javlja židovski tiskovni urad, se je 5. in 6. t. m. vršilo zborovanje zastopnikov židovskih verskih občin in nacionalnih židovskih organizacij, katerega se je udeležilo 150 delegatov iz vse republike. Pri zborovanju je bila sprejeta resolucija, ki protestira proti pogromu na Madžarskem.

Iz Rusije.

Vojaški položaj v Sibiriji.

LONDON, 15. Kakor poročajo nekatere brzjavke iz Stockholma, so boljševiki baje ujeli admirala Kolčaka. Boljševiki trde tudi, da so se polastili Irkucka. Neka brzjavka iz Tien-Tsina pravi, da je mesto Irkuck, v katerem se nahajajo čete Semenov, poveljnika vzhodne Sibirije, v plamenu. Semenov čete so se sprijele s češko armado, ki se umika proti Krasnojarsku, ter z ameriškim in japonskimi četami; podobni podatki o teh spopadih manjkajo dosedaj. Poveljnik češkoslovaških čet, francoski general Janin, je baje dal aretirati nekega generala, ki je podrejen generalu Semenovu. Zavezniske čete, ki se nahajajo med Krasnojarskom in Irkuckom, se pripravljajo na skorajšnjo evakuacijo Sibirije. Diplomatske misije v Kiti, med Irkuckom in mandžursko obalo, so odpotovale v Ekard in Vladivostok.

Boljševiški uspehi v Rusiji.

LONDON, 15. »Timesom« poročajo iz Kardin: Vseled neprestanih uspehov rdeče vojske so čete generala Semanova zelo moralno potrdile, in vsa mesta zapadno od Bajkalskega jezera so v rokah revolucionarnih socialistov, ki so pripravljani za sporazum z boljševiki. Predvideva se, da bodo transbajkalska mesta sledila gibanju. Češkoslovaški tiskovni urad naznaja, da je po vesti, ki jo prinaša brezlična brzjavka iz Moskve v Prago, rdeča armada zasedla 8. januarja Krasnojarsk, mesto ob sibirski železnici. Ta brzjavka dostavlja, da je vseled te zasedbe ostanek Kolčakove vojske kapituliral. Boljševiško poročilo od 9. januarja naznaja, da so čete generala Budenja v Korakovi v Rostov na Donu; boljševiki so ujeli v okolici tega mesta 11.000 mož ter zaplenili 33 topov, par tankov in 170 strojin; boj se nadaljuje po mestnih ulicah. Rdeča vojska je zasedla tudi Nakajčevan. »Daily Express« smatra, da so Denjickove čete izpraznile Odeso. — Uradno se zatrjuje, da so dobile ameriške čete ukaz, naj izpraznijo Sibirijo do 1. marca.

CURIH, 15. Neka brzjavka »Ost West Telegrapha« iz Bukarešta javlja, da so boljševiki zopet zavzeli Odeso.

Iz Nemčije.

Obsedno stanje v Nemčiji.

CURIH, 15. Vseled izgredov pred nemško zbornico, tekem katerih je bilo 31 demonstratorov ubitih in 1000 ranjenih, je bilo proglašeno obsedno stanje v celi državi, izvemši Bavarsko, Saško, Viretemberg in Baden. Noske je prevzel polnomoč nad Berlinom in Brandenburgom. »Freiheit«, glasilo neodvisnih socialistov, in »Fahne«, glasilo komunistov, ste bili ustavljeni.

Razkritja o načrtu za vzvzo med Nemčijo, Rusijo in Francijo.

BEROLIN, 15. »Vossische Zeitung« je zadnje dni objavila med korespondenco bivšega cesarja Viljema s carjem Nikolajem načrt zvezne pogodbe z Nemčijo, Rusijo in Francijo l. 1904. Dotični zvezni načrt se je čuval kot tajen in ga Viljem ni sporočil niti ministertvu zunanjih del. List naglasi, da je bila zveza med Nemčijo, Rusijo, kateri bi se pridružili kasneje tudi Francija, Avstrija in Italija toliko kakor gotova. Načrt se je v zadnjem hipu ponesrečil. Med Viljemom in carjem Nikolajem ni bilo namreč soglasja samo v eni točki: Car je naglašal, da mora zaključitev nove zveze sporočiti svoji do-

sedanji zaveznici Franciji. Cesar Viljem je bil proti temu, dasi je car zagotavljal, da pristopi k tej zvezi tudi Francija sama. Viljem je carjevo zahtevo odbil in s tem preprečil ustanovitev kontinentalne evropske zveze, katere bi bila edino lahko preprečila izbruh svetovne vojne leta 1914.

Iz Avstrije.

General Segré odstopljen.

DUNAJ, 15. Dunajski zastopnik lista »Avanti« poroča: Semaj je dospela italijanska preskivalna komisija in je odstavila generala Segréja. Več častnikov je bilo odpoklicanih. Proti italijanski vojaški misiji so naperjene težke obdolžitve.

Mirovna konferenca.

»RESITEV« JADRANSKEGA VPRAŠANJA.

PARIZ, 15. Pogajanja o jadranskem vprašanju so se nadaljevala včeraj in danes. Upa se, da pride do rešitve kmalu, morda že jutri. Clemenceau je nasvetoval Jugoslovenom, naj tudi oni sprejmejo sporazum v interesu miru. Če Jugoslavija sprejme, kakor se predvideva, sporazum, na katerega je pristala tudi Italija, ne ostane Zedinjenim državam drugega nego, da podpišejo rešitev.

Tako se glasi poročilo agencije »Stefani«.

Sedaj pa čujmo, kako si nekdo predstavlja »rešitev« jadranskega vprašanja, ki bi zagotovila mir!

»Temps« zagotavlja, da se je dosegel sporazum na tej le podlagi: mesto Reka bi pripadlo Italiji, ki bi tudi dobila ozemelsko zvezo z Reko potom ozkega pasu zemlje ob obali zapadno od Reke; luka bi se tudi priključila Italiji, toda s pridržkom trgovinskih pravic, ki bi jih zveza narodov dovolila Jugoslovenom in Madžarjem. Železnica Ljubljana - Reka bi pripadla Jugoslaviji. Italijanska meja bi šla okoli Reke proti Istri ob cesti Reka - Volosko vključivši Volosko in Opatijo ter vzhodno istrsko obal. Meja bi se nato obrnila proti severu in bi sledila v daljavi nekoliko kilometrov proti zapadu črti, paralelni z železniško progo Reka-Ljubljana.

Pri Materiji bi se meja obrnila od Wilsonove črte proti vzhodu v svrhu večje zaščite Trsta. Zadar bi postal prosto mesto pod zaščito Zveze narodov; mestu bi se dovolilo, da si izbere državo, ki naj bi zastopala njegove interese v inozemstvu.

Otoki Ložinj, Vis in Pelagruž bi se priključili Italiji. Vsi jadranski otoki bi se demilitarizirali in nevtalizirali. Isto bi veljalo tudi za jugoslovenski Šibenik. Za odškodnino bi dovolili zavezniki Jugoslovenom, da... razširijo svoje gospodstvo nad severnoalbanskimi plemeni do Drina.

Ta načrt je bil torej baje izročen snoči jugoslovenski delegaciji, ki je nocoj odgovorila, da prepušči odločitev svoji volji. Regent Aleksander je zapustil nocoj Pariz in se odpelje direktno v Belgrad. Trumbić ga je spremljal do Modane.

Izročitev mirovne pogodbe madžarski delegaciji.

PARIZ, 15. Danes ob 16 so bili izročeni v ministertvu vnanih stvari zavezniki mirovni pogoji madžarski delegaciji. Cerimonija je trajala pet minut. Clemenceau je naznanil Apponyju, predsedniku madžarske delegacije, da imajo madžarski delegati 15 dni časa za predložitev svojih pripomb.

Za izročitev Viljema.

AMSTERDAM, 14. Kakor javlja »Etoile Belge«, je Sir Gordon Howart, ki se nahaja v Parizu, dobil nalog, naj sestavi besedilo formalne prošnje za izročitev bivšega nemškega cesarja, ki se bo predložila nizozemski vladi.

Viljema odpeljejo na otok Javo?

HAAG, 14. Kakor javljajo listi, je Nizozemska odklonila izročitev bivšega nemškega cesarja Viljema, ponudila pa je, da mu odkaže bivališče na otoku Javi.

Iz Amerike.

Ustanovitev vojske 275 tisoč mož.

PARIZ, 13. (S.) »Chicago Tribune« iz Pariza doznava iz Washingtona, da je sestavila senatorska komisija za zunanje zadeve poročilo, ki je naklonjeno zakonskemu načrtu vojnega odseka in ki dovoljuje ustanovitev vojske kakih 275 tisoč mož. Predlaga se, naj se imenuje za poveljnika vrhovnega štaba general Pershing.

Ameriško posojilo Evropi.

PARIZ, 14. Posebni dopisnik lista »Echo de Paris« poroča iz Washingtona: Državni tajnik Glass, ki je bil v začetku proti temu, da bi se dalo Evropi kako posojilo, je sporočil kongresu, da se je premislil, ter je izjavil, da tvori vedno naraščajoče slabšanje evropskega gospodarskega položaja resno nevarnost za Ameriko. Vseled tega želi sporočiti različnim odsekom kongresa dokumente, ki lahko pojasni-

jo stanje evropskih odnosov ter program, ki določa pomoč, katero naj da Amerika Evropi. Dopisnik pravi: Vsak preokret je simpatičen. Sedaj so prišli do prepričanja, da je edino sredstvo, zavarovati se proti revolucionarnemu gibanju to, da se utrdi različne evropske države.

Stavka v Pulji.

RIM, 16. Danes so posredovali radi stavke v Rimu zastopnik puljskega delavstva Fiorentin in socialistični poslanci D'Aragnona, Musatti in Matteotti, ki so naglašali, da je zasedeno ozemlje podvrženo hujski vladavini nego je bila avstrijska. Podtajniki za notranje stvari Grassi je zagotovil, da je dobil od poveljstva morarice obvestilo, da se namerava preklicati izgon glavnega urednika lista »Proletario«, Stelle.

Pogajanja med Italijani in Jugosloveni.

Kako hitro se menja časi in vedenje ministrov žnjimi! Kako dolgo je se temu, ko italijanski delegati niti govoriti niso hoteli naravnost z Jugosloveni, ko so govorili le potem posredovalcev, ko je italijanski ministrski predsednik Orlando zbežal iz dvorane, ko je vstopil jugoslovenski minister Trumbić k zaslišanju! Sedaj pa je italijanski ministrski predsednik Nitti lepo obsedel v dvorani in mirno poslušal razlaganja jugoslovenskih zastopnikov Trumbića in Pašića! In ne le to: veliko večina italijanskih listov hvali Nitti in mu štejejo v zaslugi to izpremembo v postopanju napram Jugoslovenom! Pa tudi pšuvva v italijanskih listih — ves ton je postal drugačen. Tuptam se hrešči nekoliko, ali na sploh pišejo mirneje, treznejše, stvarneje. Kaj se je zgodilo, kaj je povzročilo to izpremembo? Pač je izpoznanje, da so Jugoslovenci vendarle činiteli, ki ga ni mogoče kar prezirati, da Jugoslavija ni nikakoli »quantité négligeable«. Izpoznanje, da je bila dosedanja taktika italijanske delegacije — da je bilo isto opranilo na eno edino karto — preziranja in omaloveževanja nevarna hazardna igra.

Sedaj govorimo med seboj in se pogajajo. Jeli nade, da pridevajo ta pogajanja do povolnega uspeha? Težko je priti do kakega zaključka iz cele poplave vesti, ki jih prinašajo italijanski listi iz Pariza. Eni pišejo, da so Jugoslovenci neizprojni, trdovratni in skrajno nezmeri v svojih zahtevah, ter da jim bo treba rešitev nariniti. Drugi pa hočejo vedeti, da se pogajanja razvijajo tako povolno, da smo že na pravečeru sporazuma. Menda bo stvar taká, da prvi pretirujejo, drugi pa prehitvevajo hipno stanje stvari. Sicer pa menimo tudi mi, da dotok ne bomo več čakali na rajasenje: ali je dosežen sporazum, ali pa — niti! Kaj pride v tem zadnjem slučaju potem — kdo more vedeti?! Vsekakor pa je znaten napredek v tem, da so začeli neposredno govoriti med seboj.

Vesti iz Jugoslavije.

Celovčani za Jugoslavijo. »Korošec«, ki izhaja v Velikovu, je priobčil v svoji zadnji številki tole vest: Pred kratkim je bilo v Celovcu in sicer v hotelu Cromer tajno zborovanje. Zborovalci so sklenili, da bodo pri plebiscitu glasovali za Jugoslavijo. »Neue Freie Stimme« in drugi celovski listi so to velevažno odločitev celovskega prebivalstva previdno zamolčali.

Aretirali so v Ljubljani pred par dnevi inženirja Gustinčiča, ki igra veliko ulogo v komunistični struji jugoslovanske socialnodemokratske stranke. Vzrok aretacije ni znan. Gustinčič je sedaj zopet izpuščen na svobodo.

Vaditeljski tečaj Sokolskega Saveza SHS. Zatečetke vaditeljskega tečaja se javi pravočasno vsem župam in društvom. Držati se je poslanihi navodil.

Domače vesti.

Iz Pariza nam pišejo: Ko obračamo svoje oči tja doli na naše jadransko morje, ko gledamo v dnu njegovo obalo od Trsta do Kotora ter se oziramo na vzhodno ležečo Jugoslavijo, motreč njene sedanje razmere, nas obhaľajo dvojni občutki. Predvsem občutek, da tam v svobodni domovini ni tako, kakor bi sedaj moralo biti. Ali, odkrito moramo povedati, da to dejstvo, kakor je sicer žalostno, vendar ne more ustvarjati v nas tistega pesimizma, ki so ga nekateri naši ljudje tako polni. Saj vemo, da razum nekoliko ljudi, ki imajo osebni interes na tem, da je zmešnjava — ves narod brez razlike hoče edinstvo. In ta volja je po naši sodbi — sodbino na podlagi izpoznavanja razmer na lico mesta — tako močna, da je nemoruna. Mari pa je čudno, da tam onkraj triba ni še vse tako, kakor bi si mnogi želeli? Treba je pomisliti, da je Jugoslavija sestavljena iz delov, ki so se pred letom dni pripadali šesterim državnim tvorbam; da je ena polovica nove države pol tisočletja živeła v turškem robstvu in pod vplivom bizantinske kulture, a druga je skozi stoletja robovala Nemcem in Honom pod vplivom zapadne kulture; dalje, da so tretji dosledno in sistematično hujskali z vsemi sredstvi eno polovico proti drugi. Kdor uvažuje vse to, mora priti celo do zaključka, da bi bilo čudno in nemaravno, ako bi šlo že sedaj vse gladko. Ena pa je gotovo: narod je zdrav in je sposoben za vladanje samega sebe! Zato je obstanek nove države zagotovljen. Čeprav so njeni sedanjí voditelji morda slabi.

Drugi občutek pa nas prešinja, ko mislimo na naše Primorske. Poleg sočutja nas navdaja neko veselje — ponos. Radujemo se na samezvesti našega naroda, ki nikdar ne klone z duhom. S kakor radostjo čitamo »Edinost«! Čestitamo! Iz nje odseva vsa tista inteligenca in žilavost našega življa tam doli. Naše organizacije, naše šole, naše gledališče, vse živi dalje in postavlja temelje bodočnosti. Da Trst je še vedno naša — svetla točka. Hvala vam za delu in trud. Bog blagoslovi!

Ne poznajo resnice! Veliko zlo v političnem življenju našega mesta je bilo od nekdaj v tem, da je naš povprečni somoščan — pa naj bo že človek iz širokih slojev, ali pa takozvan razum-

PODLISTEK

Za staro pravo.

(51)

Avguŝt Senoa: Seljačka buna. — Zgodovinska povest iz XVI. stoletja.

»Prosim, dajte mi konja,« je grozil župnik, »ne mučite uboge živali!«

»A da, pope!« je rekla Lolička, ustaviŝi se pred starčkom, »ta konjič mi ugaša, ta je moj. Hop, konjič, hop! K vragu naj gre pop! Brusi starec, petel!«

»Ali, kje vam je duša?« je vprašal starček, »ali ste razbojnik, da mi ugrabljate na cesti, kar je moje? Ali se ne bojite Boga?«

»Zakaj?« se je zasmejala žena, pokazaviŝi zobe: »kje stoji v svetem pismu, da moraš ti imeti konja? Ali nisem rekla prav, milostljivi gospod?«, se je obrnila k Tahu, ki se je med tem približal ter pogledal župnika s porogljivim očesom.

»Prav, prav! Maži si svoja kopita s svetim oljem, pa dobiš peroti!« je odvrnil Tahi.

»Toda, veste kaj, župnik,« se je pošalila Lolička, »meni ni treba konja, na Šusedu jih je dovolj. Treba mi je pa denarja za velikonosne potvice. Koliko mi daste za mojega konja?«

»Jaz da bi kupoval svojega konja?« je izbulil Knezič oči.

»E, ni drugega!« je rekel Tahi, »žena ima svojo glavo, ven z denarjem! Vem, da ga imaš dosti.«

S tresočo roko je segnil starček v nedra ter izvlekel svilen mošnjiček s petimi tolarji, ponudivši jih zbesneli ženski.

»Na, vzemi, Belialova hči! To je vse moje siromaštvo, kar sem bil prištedil za Velikonoc.«

»Miršav mošnjiček, kakor tudi ti,« se je rogala Lolička, skočivši s konja; »naj te voda nosi! Pa da ni svinčeno? So li pravi? Cin! Cin! Cin! Sol E, pa za potvice bo dovolj! Po sili je zajahal starček konja in odjahal proti Zagrebu. Tahi, kastelan in njegova žena so kričali za njim, grohotaje se:

»Hop, hop, hop Prazen gre zdaj pope!«

V tem pa je pristopil h gospodarju Peter Bošnjak ter rekel:

»Milostljivi gospodar! Stubičani se upirajo, nočejo izročiti ključev svojih kleti.«

»Da vidimo,« je privzdignil Ferko glavo, »ali me bodo ubogali či psi! Peter, Velikonoc bomo slavili na Stubiču.«

Prisla je Velikanoc, slava žrtve pomirjenja, vstajenje sinu božjega, vstajenje vse prirode. Po bregovih se je razlegal jasni glas zvonov gornjestubiške cerkve, ki stoji na trgu sredi mesta pod trdnim stubičkim gradom. Med mladim zelenilom se je belila noša hrvaškega ljudstva, žarela rdeči robec in rumena koral. Staro in mlado, moško in žensko je hitelo v cerkev

nik — vedno živeli in — politični ne-
dorečenosti. V tem pogledu je vsikdar daleč za-
ostal celotno našo preprosto ljudstvo na de-
želi. To pa zato, ker se ni nikdar učil misliti s
svojo glavo in je vedno slepo verjel vsemu, kar
mu je pripovedoval njegov »foglio«. Če je ta se
tako drzno lagal in zvrčal, je naš Tržačan s sve-
tostjo uverjen, (vzradošen, ali pa egoten, ka-
korkor je že bil povod) — vedno pa s slovo vero širil
laž in prisaen nanjo. In ker so bili ti tržaški
ljudi nasproti slovenskim sodeželanom, kakršni so
pa bili — se je razvila v Tržačanih druga narod-
nost slova mržnja proti našemu življu. Sovražili
so nas, ker nas niso poznali. Ljudi so lagali o nas
in njihovi čitatelji so verjeli in videli v krivi luči
nas, naše namene, naše krnje in narodnostne raz-
mere v deželi. Ljudi so jim vcepili nauk, da so
ti kraji po veliki večini italijanski, a kar ni ita-
lijanskega, da je kmel ali delavec brez kulture, mr-
tva, lena masa. Tip takega Tržačana, sicer pošte-
nega in mišnega človeka smo kmelili to dni pred
seboj. Naglašamo to, ker je ravno značilno. Pošten
in mičen, a je vendar trdovratno trdil neresnico.
Italijani da tvorijo velika večino v Juljski Bene-
dicti. Opozorili smo ga na oficijelno statistiko, na
podatke ljudskega štetja. Zavrčal nas je, da so
bilo avstrijske statistike držan falsifikat Italia-
nom na škodo — kakor je pač čital v svojem
»foglio«. Mi pa: »Kolkor so res lažnjive, so zato,
ker so avstrijske oblasti dopuščale matematice in
zlorabe, pa ne Italijanom, ampak Slovincem na
škodo! Kako bi bilo drugače možno, da so se ti
»Slovinci« priznavali k Italijanskemu ob-
čestvenemu jeziku, dočim ni bilo Italijanov, ki bi
jim statistika navajala slovenski občestveni je-
zik? Vključ vsemu temu je uradna statistika iz-
kazovala slovensko-lirvatsko večino v prejšnjem
Primerku. Kako naj bi potemtakem Italijani tvorili
večino v Juljski Benediti, to je v sedaj zasede-
nem ozemlju, ko sta k temu ozemlju pridružena
velika, čisto in izključno slovenska politična o-
krajja postojnski in toškarski? — Osupnilo ga je
sicer nekoliko, ali uverjen menia se ni bil! Ne-
vednost naših sodeželanov nam je vedno otež-
evala naše boje.

Zvižanje krušnih cen. Tržaški magistrat poroča:
Vedel povzročila, ki se je v zadnjem času počajlo
v izdevalnih cenah kruha in vsled zvižanja
mezd, ki jih zahtevajo pekarski delavci, so se mo-
rale prodajne cene kruha izpremeniti, skrajno
ostala cena moka neizpremenjena; zaradi tega
hločala občina v soglasju s merodajnimi čimtelji
in aprovizacijsko komisijo na podlagi gubernat-
orske naredbe od 25. aprila 1919. naslednje ma-
ksimalne cene pečenega kruha, ki stopijo v veljavo
19. t. m.: Za kruh, izdelan v krušnici (struclci) po
1 kg, 84 stotnik kg, oziroma 25 stotnik odmerke
30 dag; kruh v krušnici po 60 dag op 55 stotnik
kruha in kruh v krušnici po 30 dag po 30 stotnik
kruha. Peki bodo morali izdelovati te tri različne
vrste krušev v takih množinah, da se lahko za-
dosti zahtevam odjemalcev, vplanih v posamez-
nih prodajalnah. Predložiti, ki bi prodajali kruh
po višjih cenah, nego so določene, se bodo kazno-
vali z globo do 3000 lir in v slučaju ponovne kr-
šitve hločah z zaporem do treh mesecev. Civilni
komisariat lahko zahteva zavoritov prodajalen,
v kateri se ugotovijo zlorabe.

Klobuke dol! Obiskovalce našega gledališča
nam piše: Mnogo je že bilo pritožb nad klobu-
kov na ženskih glavah v gledališki dvorani. Po
pravici. Vsakdo ima pravico do očrtega razgleda
na oder, ki ga čisto zastrajo tista — odpuštile,
cečene dame! — rešeta na ženskih glavah! Pa saj
samo pripoznavate upravičenost teh pritožb s
tem, da po veliki večini ne prihajate več s klobu-
ki na glavi v gledališče. Odele drugih se nade-
fate, da bodo ožele slednje vašemu izgledu. Sedaj
pa besedo o klobukih na moških glavah. Tudi ta-
kšni je videti v našem gledališču. Nič manje niso
— neprijetni od onih na ženskih glavah. To pa
ne toliko iz tiste praktičnega razloga, ampak iz
— rekli bi — estetičnega. Res ni lepo. Kaze
na nedostatek v spoštani obliki, pri čemer pa
moram naglasiti, da socialna uglednost se ne
pomenja — ven s strašno besedo! — frakarsiva!
Ne obsojam klobuka na moški glavi v gledališki
dvorani mona iz ozirov na morebitno navzočo
»frakarsivo«. Kdo gre s klobukom na glavi — v
cerkev? Odkrila se vsakdo iz spoštovanja do —
svetosti kraja, v katerega vstopa. Gledališče je
hram umetnosti — lepote. Iz spoštovanja do kra-
ja — smetljive klobuke, ko vstopamo v gleda-
liško dvorano! Ne opravljajo na noben laški
zgoditi. Ne posnemajmo razvati drugih! Ravno v
gledališki dvorani se moramo kazati od svoje
najboljše strani.

Iz poštne službe. Generalni civilni komisar je
določil naslednja imenovanja med upravnim oso-
bjem tukajšnje poštne ravnateljstva: Za vi-
šje poštne svetnike so imenovani svetnik Viktor
Basilisco, Rihard Marignoni in Angel Polani; za
poštna tajnika komisarja dr. Gvido Kummerlin in
Josip Val Ried; za poštne komisarje konceptisti
Artur Carli, Lucijan Škek in Edvard Ratzenbeck.

Prireditve »Marijinega Doma« v Trstu. Zveza
»Marijin Dom« v Trstu je priredila 11. t. m.
glasbeno produkcijo z dolga zanimivim sporedom.
Na čelu vsej prireditvi je stal zvezni škabari iz-
bor pod spretim vodstvom g. Matka Škabarija. Iz-
vajanje je bilo v glavnem zelo korektno. Gerbi-
čev »Rožmarin« s spremljevanjem klavirja je
priljal o črbeni prizadevanju g. zborovodje, ki
je tudi v resnici dosegel zaželeni uspeh. Po ne-
katerih točkah je bil pevski zbor tako bu-
nčnat, da jih je moral ponoviti, tako po
O. Jerebovi »Lahko noč«, J. Alajzevi »Domovina
iskrila« (skladbama, predelanimi za ženski
zbor) in po molji »Jurjevi«. Tudi K. Markova
»Pri zibelci« (tudi predelana za ženski zbor) je
dobro uspeh. Pevke so sploh dobro disciplinirane
in sledijo natančno vsem miklavim svojega vodje.
Zelimo vztrajnosti pri nadaljevanju započete
dela, da se odstranijo še mali nedostaki in da se
zbor izpopolni. G. vodji so polnoletne pevke lepo
darilce. — Prijeten del sporeda je izpolnila gca.
Anica Čokova, ki je v Vilharjevo »Oi, vstani,
solnce meče!« sprajla svoj meliki in zvonki so-
gran do lepe veljave. Poklonjen ji je bil zaslužen

šepet nageljnikov. Tudi kot deklamovalka Plotove
»Tragedije« je pokazala, da teli v njej dober i-
gralski talent. Naj pridno nadaljuje svoje študije,
in pričakovati smemo še marsikateri prijetni uric
ob lepem potju. — Tudi ostali deli sporeda so je
dobro podali v celoti. Le deklamaciji »Narodnih
molitev« — predelanih se je bilo več, in če bi
glede na to, da je bila predelka, a pri Sardenkovi
enodejanki »Solza miru« bi bilo sicer splošno do-
bro igranje mnogo več pridobilo, da so se igralci
nekoliko bolj poglobili vanjo. — Podvalno je o-
meniti gca. Gjurkova kot dobro spremljalko na
klavirju. Zveza je lahko ponosna nanjo. Le pri
»Jurjevi« sem si želel manj pedala. — Prireditve
je bila zelo dobro obiskana in se prihodnjo nedeljo
ponovi. — M.

Zavarovalnica goveje živine na Proseku bo
imela svoj redni občni zbor v nedeljo, 18. t. m.,
ob 13 v Gospodarskem društvu na Kontovela. —
Odbor.

**Zborovanje »Učiteljskega društva za Trst in
okolico v Trstu«** se bo vršilo jutri, v nedeljo, ob
9 na Acquedotto. Ker se bliža zborovanje »Zveze«
naj se udeležiti tržaškega zborovanja vsak, kdor
je more. — Predsednik.

Slovensko gledališče. Jutri ste v našem gledali-
šču dve predstavi. Popoldne ob 15 se na splošno
željo občinstva zadnjič ponovi narodna igra v pe-
ti deljanih in dveh izpremenjenih »Deseti brate«.
Naslovno ulogo igra g. Terčič, Kravljica pa g.
Sila. To je nesporni zadnjič ponovitev te na-
rodne igre, zato važimo naše občinstvo da se je
udeleži v velikem številu. Zvečer točno ob 20
se prvič ponovi velezabavna burka v treh del-
nih »Španska muha«, ki je na četrtiki premijeri
dosegla izreden uspeh. V glavnih ulogah nastopi-
jo g. Sila, Požar, Mikolč ter ga. Silova, gđa.
Oradiljarjeva in Mezgečeva. K tej predstavi je
dovoljen vstop samo odraslim, ker je za otroke
neprimerna. Vstopnice in sedeži so v predpro-
duktu pri blaginjski v veži »Narodnega doma« ob
navadnih urah.

Ravnateljstvo mestne zastavilnice naznanja,
da so se v led oclika št. 1251 kr. generalnega
civilnega komisariata odobrile naslednje pristoi-
bine, ki stopijo v veljavo s 1. januarja 1920: 1.
Posebna pristoičina za odrezke po naslednjih od-
stotkih in sicer za posojila do 10 lir 10 stotnik,
za posojila nad 10 do 100 lir 20 stotnik, nad 100
do 1000 lir 30 stotnik in nad 1000 lir 50 stotnik;
2. pristoičina za zavarovanje in shranjevanje na dra-
gocene predmete brez izjeme; kar se tiče nedra-
gocenih predmetov, je pristoičina omejena na
predmete, za katere se je izplačevalo posojilo
nad 50 lir, in sicer na 1% cenine vrednosti za
debo, izraženo na odgovarjajočem listku; 3. zvi-
šanje pristoičine za dražbo na 10% za vsa pro-
dajanja brez izjeme; 4. nova cenilna pristoičina
in sicer za cenitve do 100 lir 1 lro, za cenitve
od 101 do 500 lir 2 lri, od 501 do 1000 lir 3 lre
in od 1001 lre dalje 4 lre.

Zveza »Marijin Dom« v Trstu ponovi v nedeljo,
18. t. m., ob 17 svoje glasbeno produkcijo, ki je
ob prvi prireditvi tako lepo uspeh. Izvajali se
bodo leti tro- in četverglasni ženski zbori (med
temi je posebno ljubka skladba našega rojaka g.
Vas. Mirka) in deklamovali dve deklamaciji, prva
v narodnem, druga v modernem slogu. Ponovi se
tudi S. Sardenkova enodejanka »Solza miru«, pri-
zor vzet iz žalostnega življenja naših beguncev.
Sedeži v predproduktu kakor navadno. K obilni u-
deležbi vabi — odbor »Marijinega Doma«.

Mestna zastavilnica. Danes se bodo prodajali
razni nedragoceni predmeti, nastavljeni meseca
aprila 1919, na zastavni listke serije 144 od št.
15901 do št. 17800.

Požar v mestni plinarni. Včeraj ob 17 je izbru-
nil požar v skladišču oblike, ki se nahaja nad
električno centralo. Del mesta je ostal brez elek-
trične razsvetljave, in tramvaji so ostali brez elek-
trične energije na progah. Ko so prišli gasilci
pod pomočnim stotnika Bugliovtza, je bil požar
že tako silen, da je bilo treba 4 ure naporena
dela, preden so ga pogasili. Škoda, ki je pokrita
z zavarovalnino, znaša 30.000 lir.

**Požar v tržaškem tehničnem podjetju pri Sv.
Andreju.** Minulo noč okoli 2 je izbruhnil požar v
strojem oddelku tehničnega podjetja pri Sv. An-
dreju. Ko so prišli gasilci, je bila parna pri ti-
varnici že vsa v plamenu, ki je že zajel livar-
nico samo. Po šurnem napornem delu je bil požar
skoraj popolnoma pogasjen. Škoda, pokrita z
zavarovalnino, znaša 40.000 lir.

Požar v podstrežju. Sinoči ob 20 so klicali gas-
silce v ul. S. Nicolo 21, kjer je izbruhnil v pod-
strežju požar. Požar je izbruhnil baje vsled ne-
previdnosti služkinje mrožilničarja Seckerja. Po
dvournem delu je bil požar pogasjen. Škoda znaša
10.000 lir.

Tatovi v stanovanju. K večeršnjemu poročilu o
tatvini v ulici Cecilia Rittmeyer 20 dodajamo še
naslednje: G. Kacaurek ima pod svojim stanova-
njem v ulici Cecilia Rittmeyer brivnico, v kateri
je bil zaposlen že del časa neki Gvido Roncati,
star 22 let, stanujoč v ulici Alfieri 11. Roncati se je
s svojo zunanostjo priljubil gostom in gospodar-
ju brivnice, ki mu je s časom vse zaupal. Nikdar
ni leta zlorabil njegovega zaupanja; bil je vreden
delavec in tako vreden, da je smatral za svojo
dolžnost krajšati med delom čas vsakemu gostu
s tem, da ga je vlijudo povpraševal, kakšno se po-
čuti, ali mu se mudi, ali stanuje daleč, sam, ali z
družino, ali je... pustil stanovanje brez nadzorstva
v tako nevarnih časih itd. Ta vprašanja je vsak
smatral za vlijudo in jim ni pripisoval sploh no-
bene večje važnosti, tako da mu je marsikateri
poveril stvari, ki se bi takemu človeku ne smele
poveriti. Dognalo se je namreč, da je Roncati po-
stavil vsa ta nedolžna vprašanja z gotovim in
preračunanim namenom. Tudi gospodar brivnice
ni zapazil te pomočnikove zahrbitosti. Kakor več-
krat, tako ga je tudi predvčeršnjim predpoldne
pustil samega v brivnici, ker je moral po opravkih
v mesto. Rekel mu je pri odhodu, da ste šli nje-
gova žena in mati o majhnim dečkom, ki je tudi
zaposlen v brivnici, nakupovat v mesto, in naj
ima pove, ko se povrnete, kam da je on odšel.

Roncatti mu je obljubil. Ljudje so ga pozneje vi-
deli, kako je vsako toliko prihajal na ulico, kako se
je pogovarjal z dvema mladencema, kako je zo-
pet izhajal in se vračal v hišo, kjer stanuje njegov
gospodar. — Bilo je okoli 11, ko ste se njegova
žena in mati vrnili iz mesta. Žena je stopila v
brivnico, a mati je odnesla z dečkom stvari v
stanovanje. Roncati se je kmalu nekako razotri-
nega. Kmalu nato so se odprla vrata, in deček je
zakričal motri, da so bili v hiši tatovi in da gre
po orožnike ter izginil. Roncatkova žena se je
vsa tresla strahu, medtem ko je Roncati mirno
stal pri vratih in gledal na ulico. Kmalu potem se
je vrnil tudi gospodar, kateremu je žena, vsa
bleda, povedala, kaj se je zgodilo. Leta je hotel
naglo ven, toda Roncati mu je dejal, naj ne hodi
na ulico; on da je videl dva mladencu, ko sta
nosila neke zvežnje iz hiše, in da ju pozna. »Po-
čudi rajši z menoj — je dejal — in poiščite ma-
ladencu, kajti če boste stvar policiji, vam nič ne
pomaga; jaz lu ne morem izdati, ker bi se nad
menoj maščevali... Toda gospodar je šel vendar
v stanovanje in potem na ulico, kjer je javil.
Kaj se je zgodilo. Orožniki so medtem ugotovili
tatvino in odšli. Ko so prišli popoldne policijski
agenti v brivnico, so našli razum Roncatija trdi
njegovega svaka, ki je zagotavljal, da so tatovom
že na sledu in da bo blago kmalu rešeno. Policijs-
ki agenti so ju povabili na kvesturo, kjer se je
ugovorilo, da je Roncati že star znanec tržaške
policije: kot sedemnajstleten mladenič je bil že
zaprt zaradi tatvine. Med vojno je bil v Milanu.
Seveda so ga pridržali v zaporu. Pozneje so ušli
tudi njegova priateljca, Josipa Siorzo, Filipa Dicha,
katerima je bil dal ključke od stanovanja. Gospodar
brivnice trpi več kot 5000 lir škode.

Vlom. V uradu pokojninskega zavoda za zaseb-
ne uradnike so včeraj večer, ki so ulomili
blaginjsko in odnesli 14.000 lir. 1. aprila 1914. so
tudi tatovi razbijali isto blaginjsko, a to niso mo-
geli, ker jih je nekdo motil. Sedaj, po izkustva-
pni vojni, so pokušali z uspehom ponoviti. Na
tudi mesta so pustili tojenico.

Čuden jezdec. Augustina Peruzzi, stara 62 let,
stanujoča pri Sv. M. M. Sp. 619 je bila mino me-
ne klavnice, ko pridvi za otro vokal na konju, ki
je ravno podir na tla. Staro so pripeljali v
mestno bolnišnico, kjer so ugotovili, da ima na
glavi 5 cm dolgo rano in razne poškodbe po te-
lesu. Čudni jezdec je bil baje pozneje aretiran.

Tatvine. Neznani tatovi so odprli s ponarejenimi
ključki sedaj prazno vilo Adele Zucolo na Greit
in odnesli eno sliko, tri tupoče in nekoliko šip,
vse skupaj vredno 900 lir.

— Neznanci so odprli s ponarejenimi ključki sla-
ščičarno Arzenzija Tenzila v ulici Giulia 7 in od-
nesli za 290 lir likerjev in čokolade.

— Aretirali so na južni postaji Ivana Senigaglia,
Umberta Cazzogonia, Romca Bona in Petra Pe-
čenka, ker so ukradli iz nekega vagona za 5390
lir blaga za oblake.

Prerezali so brzojavne žice. Neznanci so prer-
ezali dve brzojavni žici na železniški progi Trst-
Miramar. Kosa, dolga 500 metrov, so odnesli.

Borzna poročila.

Trst, dne 16. januarja 1920.

Tečaji:

Jadranska banka	370—	380
Cosulich (Austroamericana)	643—	650
Dalmatia (Parobr. dr.)	370—	390
Gerolimich	1200—	2125
Lloyd	1225—	1275
Lussino	2300—	2400
Martinolich	440—	460
Navigazione Libera Triestina	1060—	1100
Navigazione Libera Triestina	960—	1000
Oceanica	460—	480
Premuda	650—	670
Tripcovich	640—	655
Ampele	750—	775
Cement Dalmatia	370—	390
Cement Spalato	420—	430
Čistilnica petroleja	2250—	2300
Čistilnica olja	830—	860
Čistilnica riza	300—	310
Krka	445—	465
Tržaška ladjedelnica	400—	420
Tržaški Tramway	230—	238

Tuja valuta na tržaškem trgu:

Trst, dne 16. januarja 1920.

Neprepečatene krone	8.75—	9—
nemško-avstrijske krone	6.20—	6.30
jugoslovenske krone	13.80—	14—
čehoslovaške krone	20—	21—
denarij	54—	58—
levi	30.25—	30.50
marke	29.50—	30.50
dolarji	13.35—	13.40
franc. franki	119—	120—
švicarski franki	236—	237—
angl. funti	49.50—	50—
rublji	18—	19—
napoleoni	52—	52.25

Emilija Rebec

Doria Arcangelo

danes poročena

Sežana-Trst, 17. januarja 1920.

MALI OGLASI

DEKLICA iz poštene družine želi vstopiti kot
učenka pri šivlju za ženska dela. Plačala bi me-
sečno odškodnino. Naslov pove ins. odd. Edinost.

WSOKOSOLEC z odditko, večš slovenskega, nem-
škega, italijanskega ter deloma francoskega je-
zika želi poučevati. Ponudbe na ins. odd. Edinost
pod št. 114.

DAM polovico kmetije izvrstnemu kmetovalcu, ki
se razume pri trtah. Bole, Rojan Molini 682, 115

PRODA se na Kozni hiša v vrtu za hotelsko in
gostilniško uporabo, prostori za trgovino, klet
in vodnjak v hiši. Vernis 568, Rojan. Druga
hiša za privatno uporabo se prodaja. Podrobnosti
pri esarniku Janko Purlani, ul. Paolli 8, I.
od 14-15. 89

SOBO. Čedno opremljeno, s hrano in če mogoče s
prostim vvhodom, pri majhni družini ali samo-
stojni gospe, išče stalen gospod. Ponudbe na ins.
odd. Edinosti pod Merkur 15. 110

MODISTKA ima baržunaste klobuke od 30 L. na-
prej. Acquedotto št. 85, I. 111

OBLEKA, skoraj nova, za gospodično, se prodaja.
Acquedotto št. 85, I. 111

DISKRETNÁ BABICA se priporoča, največja
tajnost, cene zmerne. Seiffertfontane št. 8, I. levo.

MLADENIČ, 23 let star, z dobro službo, želi zna-
nja v svrhu ženitve z gospodično od 20 do 21
let. Le resne ponudbe na ins. odd. Edinosti pod
»D 222.« 99

ODDA se v našem ozir, se prodaja gostilna, skla-
dišče in bufet. Kadič-Comisso, kavarna Monce-
niso. 102

LEP KLAVIR, popolna jedilna soba ter razno dru-
go pohištvo je na prodaj. Poljsnila daje inser.
odd. Edinosti. 105

SREBRN DENAR kupujem po najvišjih cenah v
vsaki množini. Pridem lahko ponj. Alojz Povh,
Garibaldijev trg št. 3 (prej Barriera.) 3341

POZOR! Plačam za srebrn denar najvišje ceno,
tudi več kot drugi trgovci. Albert Povh,
ulica Manzoni št. 17, vr. 2, prilijče. 4467

DESET velikih srebrnih gumbov za zapeljivce
se prodaja po ugodni ceni. Poljsnila v ins. odd.
Edinosti. P 214

PRODASTE se dve moderni, solidni spalnici sobi,
1 velika knjižnica, 1 postelja itd., ul. Udine št.
28, nizar Malčen. 105

ZAHVALA.

Podpisana se tem potom najiskrenejše zahvaljuje
vsem sorodnikom, prijateljem in znancem ter vsem
enim, ki so nas obiskovali in tolažili ob času bo-
lezni našega nepozabnega očeta

Lovrenca Čuharjija

Posebno pa se zahvaljujemo »Okraini bolniški
blaginji v Nabrežini«, darovalcem prekrasnega
venca ter vsem onim, ki so spremili drugega po-
kornika k večnemu počitku.

NABREŽINA, 13. januarja 1920.

ZALUJOČA DRUŽINA.

Lustniki razprodajališč tobaku

v Trstu in v okolici

so povabljeni na

izreden shod

ki se bo vršil

jutri, v nedeljo, 18. januarja, ob 15 v
dvorani društva »Operala Triestina«, ul.
Tintore 3 (vlijudo prepuščeni)

z naslednjim dnevnim redom:

1. Čitanje in odobritev spomenice, ki se ima
predložiti kraljevi vladi.
2. Slučajnosti.

Posebno se naprošajo tobakarnarji iz oko-
lice, da pridejo gotovo vsi na to zborova-
nje. VODSTVO.

G. PINO, zlatarnica-urarnica

Trst, Corso Slav. 15

Kupujem srebrne krone in
goldinarje po najvišjih cenah.

CALZOLERIA TRIESTINA

Carducci 21 prodaja Carducci 21

nacionalna ohuvata za moške po L 48.—

" " " dečke po L 25.—

nizke čevlje za gospe po L 24-41, 48, 60, 77, 81, 95 itd.

visoke čevlje za gospe po L 58, 77, 90, 95 itd.

čevlji za moške po L 55, 60, 62, 68, 75, 78, 93 itd.

Preprodajalcem popust

ZOBOZDRAVNIŠKI AMBULATORIJ
prej dr. BODO
Zobozdravnik dr. E. CLONFERO
— in —
dentist STANKO PERHAVEC
Trst, trg Goldeni št. 11, II. nadst. s.
sprejemata od 9-12 in od 15-19
Izdiranje zob brez bolečin, zobovja,
zlati mostovi brez neba, reguliranje
zob in zlate krone.
Vsa dela se izvršujejo po moderni tehniki

Plesni venček
priredi
„Glasbeno društvo“ v Sežani
v ponedeljek, 19. januarja, na dan
sv. Antona v dvorani hotela „Tri Krone“.
Začetek ob 15.

**Vipavsko, dalmatinsko
in istrsko vino**
se prodaja po znižanih cenah
od L 2 do 2'50
v zalogi vina Antona Kette na Opčinah.

ZOBOZDRAVNIŠKI KABINET
VILJEM TUSCHER
v ul. 30. oktobra (prej Caserma) št. 13
ostane zaprt do 23. januarja.

Nepremočljive preproge
nove in rabljene v vseli
merah, vrvi, vrvice, pa-
sove, povodce, vlačivce
in odeje za konje. ••
GIOVANNI SIVITZ — Trst
ulica Giorgio Galatti št. 8